

Nemzetpolitikai összefoglaló

2020. 24. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Orbán Viktor: Együtt akarunk sikeresek lenni Szlovákiával

Magyarország és Szlovákia polgárai kölcsönös tiszteletet akarnak, együtt akarnak működni, vagyis együtt szeretnének sikeresek lenni – hangzott Orbán Viktor miniszterelnök pénteken Budapesten, miután hivatalában fogadta Igor Matovic szlovák kormányfőt. A tárgyalás után tartott közös nemzetközi sajtótájékoztatón Orbán Viktor megköszönte szlovák kollégájának többek között a felvidéki magyaroknak küldött üzeneteit és gesztusait, valamint a koronavírus-járvány alatt kialakított együttműködést. Szintén köszönetet mondott azért, hogy a kormányprogramot magyar nyelvre is lefordították Szlovákiában. Közölte azt is, hogy Magyarország büszke az itt élő szlovák közösségre, amely nagyszerű teljesítmény mutat, költségvetési támogatása pedig 2010 óta a négyszeresére nőtt. Megjegyezte, éppen a parlament előtt fekszik egy olyan törvényjavaslat, amely a magyarországi szlovákok által használt iskolák épületét a közösség tulajdonába adja. A miniszterelnök a következő hónapok történelmi jelentőségű eseményei közé sorolta az új komáromi Duna-híd átadását, a 2022-ig megépülő hat új határátkelőt – amelyből három Ipoly-híd, és amelyekkel 40-re emelkedik az átkelők. Mindezzel egész Közép-Európa stabilitásához hozzájárul Magyarország és Szlovákia – jelentette ki Orbán Viktor, aki kérte szlovák kollégáját a magyar-szlovák kapcsolatok támogatására és a szlovákiai magyar közösséggel szembeni jóindulatának megőrzésére. A miniszterelnök közölte: a tárgyaláson nem hozta fel Trianon témáját, de jelezte, Budapest értékelte a szlovák miniszterelnök gesztusait, mondatait, „meg is érintette a magyarok szívét”. Hozzátette: azért nem hozta fel Trianon témáját, mert „lehetetlen, hogy ugyanazt gondoljuk róla”.

Elutasította a román képviselőház március 15. ünnepnappá nyilvánítását

Nagy többséggel elutasította a bukaresti képviselőház szerdán az RMDSZ törvénytervezetét, amely március 15-ét a romániai magyar közösség ünnepévé nyilvánította volna. A jogszabály lehetővé tette volna a magyarlakta települések, az önkormányzatok és intézmények számára, hogy saját költségvetésükből támogassák a március 15-i ünnepek megrendezését, a munkáltatóknak előírta, hogy igény esetén szabadnapot adjanak magyar alkalmazottaiknak, a román közszolgálati televízió és rádió pedig különkiadásban számolhatott volna be a magyarság ünnepéről. A bukaresti szenátus által 2017-ben már elutasított törvénytervezet szerdai alsóházi végszavazásán a 240 jelenlévő honatya közül 189-en elutasították az RMDSZ-es kezdeményezést, 26-an támogatták, 22-en tartózkodtak, hárman pedig nem szavaztak. A képviselőházi vita során

a kezdeményezők nevében Kelemen Hunor arról beszélt, hogy a jogszabály a magyarság ünnepének hivatalos elismeréséről rendelkezik, és nem rövidíti meg a román többséget. Az RMDSZ elnöke azt kérte román képviselőtársaitól: adjanak egy esélyt a „remény politikájának”, ne hallgassanak a gyűlölködőkre, bizonyítsák be, hogy nemcsak porhinta volt, amikor igyekeztek a külföldi partnerek elvárásainak megfelelően viszonyulni az etnikumközi kapcsolatokhoz az európai uniós és NATO-csatlakozás előtt.

Terrorper: elutasították Beke István szabadon bocsátási kérését

A Brassó megyei törvényszék jogerősen elutasította szerdán a terrorizmus vádjával börtönbüntetésre ítélt Beke István feltételes szabadlábra helyezési kérését. A határozat kivonatát a romániai bíróságok portálján tették közzé. A törvényszék megalapozatlannak ítélte Beke fellebbezését a brassói bíróság május közepén hozott elutasító ítélete ellen. A terrorizmus vádjával elítélt másik kézdivásárhelyi férfi, Szócs Zoltán feltételes szabadon bocsátási kérelmét május 27-én utasította el a brassói bíróság, fellebbezését június 16-án tárgyalják másodfokon. A két székelyföldi férfi a börtönben tanúsított jó magaviseletére és a ledolgozott napok után járó kedvezményekre hivatkozva kérte a feltételes szabadon bocsátást.

Az úzvölgyi temetőgyalázásra is kitér az amerikai külügyminisztérium éves jelentése

Az úzvölgyi temető ügyére is kitér az amerikai külügyminisztérium Romániára fókuszáló, vallásszabadságról szóló éves jelentése. Az amerikai diplomácia jelentése emlékeztet, hogy a Bákó megyei Dormánfalva (Dărmănești) polgármestere tavaly román katonák tiszteletére állított emlékműveket a magyar katonák sírjai fölé. Mindemellett a dokumentum sérelmezi az egyházi javak, ingatlanok visszaszolgáltatásának lassú ütemét is. A jelentés tételesen említi a gyulafehérvári Batthyáneum könyvtár visszaigénylésének bírósági úton való ellehetetlenítését, valamint a római katolikus, református és evangélikus-lutheránus egyházak restitúciós kérelmeinek – különböző ürügyekre hivatkozva történő – elutasítását. Az amerikai külügyi jelentés kapcsán pénteken kibocsátott közleményében az RMDSZ üdvözli, hogy az Egyesült Államok kiemelten foglalkozik az úzvölgyi temető ügyével, és negatív példaként említi a dormánfalvi polgármester temetőgyalázását, a legionárius megnyilvánulásokat a temetőben. „A szövetség aggódva figyeli, hogy Romániában nem történt előrelépés a gyűlöletbeszéd visszaszorításában és az intolerancia leküzdésében, amely a többség és kisebbség, valamint a különböző felekezetek viszonyát illeti” – hangsúlyozta Kelemen Hunor a dokumentum megjelenését követően.

Matovič: A cél az, hogy egyenjogúak legyenek a Szlovákiában élő magyarok

A cél az, hogy a szlovákiai magyarok teljesen egyenjogú polgároknak érezzék magukat Szlovákiában – hangoztatta Igor Matovič szlovák miniszterelnök Budapesten pénteken, miután munkamegbeszélést folytatott Orbán Viktor kormányfővel. Kijelentette: Szlovákia régióit attól függetlenül fogják fejleszteni, hogy kik élnek ott. Hozzátette: azt szeretné, hogy mindenki saját anyanyelvére taníthassa gyermekeit, és ne kelljen félnie attól, hogy emiatt később hátrányt szenvednek a fiatalok. Természetes, hogy Magyarországot érdekli, milyen a szlovákiai magyarok helyzete, miként élnek – jegyezte meg. A szlovák kormányfő többször is kiemelte: Trianon után száz évvel az az álláspontja, hogy a múltat nem ők írták, de a jövő a kezükben van. A szlovákiai magyar közösség tagjai gazdagítják Szlovákiát a kultúrájuk révén – vélekedett. Ők ugyanis többletajándékot kaptak a sorstól: mindkét nyelvet tökéletesen beszélnek, sőt mivel a cseh nyelv szoros rokonságban áll a szlovákkal, ezért Csehországban is érvényesíteni tudják a tehetségüket. Ők a gazdasági élet egyfajta nagykövetei lehetnek és a visegrádi együttműködést is erősíthetik – hangsúlyozta. Igor Matovič megköszönte Magyarország segítségét a koronavírus-járvány idején: azt, hogy magyar különgépeken vittek haza szlovákokat. A szlovák kormányfő közölte: biztosította partnerét arról, hogy Magyarország élvezzi a támogatását a visegrádi együttműködésben. A két államot arra rendelte a sors, hogy összefogjon egymással, például az európai uniós fejlesztési forrásokkal kapcsolatban – monda. Igor Matovič kijelentette, hogy nem csupán szomszédoknak tekinti a magyarokat, hanem közeli barátoknak is. Ezért vezetett egyik első külföldi munkaútja Magyarországra – tette hozzá.

Kövér László az anyaország támogatásáról biztosította a vajdasági magyarságot Szabadkán

Miként az utóbbi tíz évben, úgy az elkövetkező időszakban is számíthat a vajdasági magyarság az anyaország támogatására – hangsúlyozta Kövér László, az Országgyűlés elnöke csütörtökön Szabadkán. Emlékeztetett arra, hogy a magyar kormány iskolafelújításokkal, gazdasági programmal, politikai-diplomáciai segítséggel is igyekezett megkönnyíteni a szülőföldön történő boldogulást. Kiemelte: a június 21-i szerbiai választás sorsdöntő a vajdasági magyarság számára, ahogyan a korábbi választások is azok voltak. A legfontosabb feladatok között van most a választás, és arra szólította fel a vajdasági magyarokat, hogy a választás napján minél többen menjenek el szavazni, és voksoljanak a

Vajdasági Magyar Szövetségre. Kövér László beszédében – amelyet a szabadkai Népszínház épülete előtt mondott el – elhangzott, hogy az utóbbi napokban, amikor a trianoni békeszerződés aláírásának 100. évfordulójáról emlékeztek meg a magyarok, egyebek mellett az is cél volt, hogy egy tágabb, közép-európai keretbe helyezve bemutassák: az önazonosság megőrzéséért zajló százesztendősi törekvés, az itteni magyarok önszerveződése, a nyelv és kultúra megőrzéséért zajló küzdelem „nem valaki ellenében, hanem a közös érdekeink jegyében történik”.

A magyarság küldetéséről beszélt Kövér László a Vajdaságban

Európa addig marad önmaga, míg a magyar, szerb és más európai nemzetek leányai vállalják a gyermekáldást, és a családok a nevelési és oktatási intézményekkel együtt képesek bevinni minden gyermeket az európai keresztény kultúrkörbe megőrizve nemzeti identitásukat – hangsúlyozta Kövér László, az Országgyűlés elnöke csütörtökön Nagybecskerekben, ahol átadta a Boldogasszony Iskolanővérek leánykollégiumának felújított épületét. „A múltunk nemcsak kötelez, hanem erőt is ad” – húzta alá a házelnök. Hozzátette: „ezer éves magyar múlt áll mögöttünk e tájakon is, amely ezer indokot szolgáltat arra, hogy minden megpróbáltatás, minden gyötrelem és aggodalom ellenére, bizakodva tekintsünk a jövőbe”. A magyarság küldetése változatlan a következő ezer évre is – hangoztatta Kövér László. Ez a küldetés pedig nem más, mint magyarként megmaradni a Kárpát-medencében. „Napjainkra olyan magyar államot építettünk, amely szolgálja, és nem kiszolgáltatja a nemzetet. Köszönet a délvidéki magyarságnak mindazért a lelki, erkölcsi és politikai támogatásért, amelyet mindehhez nyújtottak. Engedjék meg, hogy az Országgyűlés nevében tolmácsoljam Önöknek: a délvidéki magyarság mindig és mindenben számíthat Magyarország támogatására” – biztosította támogatásáról a vajdasági magyarságot a politikus. Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke ünnepi beszédében megköszönte a „nemzetben gondolkodó magyar kormánynak, hogy hittel állt a zárda felújításának ügye mellé”.

KDNP: Van jövője a Vajdaságban a magyaroknak

A vajdasági magyar települések sokat fejlődtek, tudtak élni az elmúlt időszakban a szerbiai és a magyarországi támogatási lehetőségekkel, a jövő heti szerbiai választásokon azt kell megerősíteniük az itt élőknek, hogy vannak elképzeléseik, van jövője a Vajdaságban a magyaroknak – közölte a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) frakciósóvivője csütörtökön. Nacsa Lőrinc a szerdán kezdődött vajdasági látogatása során mások mellett találkozott Magyarkanizsa és Zenta polgármesterével, illetve több településen – köztük Óbecsén – választási fórumokon vett részt. „Arra bíztattam a helyi fiatalokat, hogy vegyenek részt a jövő vasárnapi szerbiai általános választásokon, hogy legyen beleszólásuk a jövőjükbe”. Látható, hogy Magyarország és Szerbia kapcsolata kiváló az utóbbi időkben, ami nagyon nagy részben köszönhető a vajdasági magyar közösségnek, ami egyfajta

közvetítő- vagy hídszerepet tölt be – fejtette ki a KDNP-s politikus. Mint hozzátette: Magyarországra és a magyar kormányra mindig számíthatnak a vajdasági magyarok, ez az elmúlt időszakban támogatásokban, gazdaságfejlesztési programokban is megnyilvánult.

„Fontos, hogy a fiatalok a szülőföldjükön akarjanak boldogulni”

Nagyon fontos, hogy minél több fiatal döntsön úgy, hogy a szülőföldjén szeretne boldogulni - hangsúlyozta Illés Boglárka, a Fidelitas elnöke vajdasági körútjának első állomását követően. Mint mondta, a Fidelitas és a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) ifjúsági szervezetének meghívására érkezett a Vajdaságba, a két szervezet között régóta jó az együttműködés. „Nekünk célunk és feladatunk, hogy ezt az együttműködést minden szinten erősítsük” - húzta alá. Mivel június 21-én általános választásokat tartanak Szerbiában, a Fidelitas elnöke a VMSZ támogatásáról sem feledkezett meg. Mint mondta: a Vajdasági Magyar Szövetség már a múltban is bizonyított, és „az az érdekképviseleti tevékenység, amelyet végeznek, minden szempontból elősegíti a fiatalok életét”. A VMSZ az a politikai erő, amely kiszámítható és stabil jövőt tud biztosítani a vajdasági magyaroknak és a vajdasági magyar fiataloknak - közölte. Hozzátette, „éppen ezért fontos, hogy a jövő vasárnap minél többen elmenjenek szavazni, és lehetőség szerint minél több VMSZ által delegált képviselőt juttassanak be a megfelelő döntéshozatali fórumokba országos, tartományi és önkormányzati szinten”.

Becsvágyó tervek: magyar polgármestert szeretnének Szabadkán

Becsvágyó tervvel vágott neki a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) a június 21-i általános választásoknak, hiszen amellett, hogy legalább öt képviselői helyet szeretnének megszerezni a belgrádi parlamentben, szeretnék, ha Szabadkának ismét magyar polgármestere lenne Pásztor Bálint VMSZ-alelnök személyében. Pásztor Bálint egy közelmúltban tartott sajtótájékoztatóján elmondta: lokálpatrióta-programmal indul Szabadka vezetéséért, azt szeretné elérni, hogy leálljon a magyar határhoz közeli város „balkanizálódása”, amely az utóbbi években, a nem magyar polgármesterek idején kezdődött el. Mint mondta: „nemet mondunk arra, hogy Belgrádból ideirányított zsoldosok irányítsák akár a közigazgatásokat, akár magas rangú beosztásban legyenek a városházán”. A magyar polgármesterjelölt a jelenlegi városvezetéssel elégedetlen szerb választók szavazataira is számít, mert csupán magyar szavazatokkal nem tudna nyerni az enyhén szerb többségű Szabadkán. Visszautasította azokat az állításokat, amelyek szerint a VMSZ alkut kötött volna a Szerb Haladó Párttal (SNS), és ennek értelmében bizonyos engedményekért cserében az SNS átadná Szabadkát a VMSZ-nek. Mint mondta, annak a pártnak a jelöltje lesz a polgármester, amelyik a legtöbb szavazatot szerzi június 21-én.

Kuleba: Nem módosítják az oktatási törvényt a magyarok miatt

Nem fognak változtatni Az oktatásról szóló törvényen a magyar partnerek kérésére – jelentette ki Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter. „Elutasítjuk magyar partnereink bármilyen igényét az oktatásról szóló törvény további módosításával kapcsolatban. Nem változtatjuk meg az oktatási törvényben lefektetett alapelveket, hogy valaki kedvére tegyünk. Hazánkban egyetlen államnyelv van” – jelentette ki a tárcavezető. Kuleba egyben arról biztosított, hogy magyarországi látogatásának célja a két ország közötti kapcsolatok helyreállítása, valamint a Magyarország által blokkolt NATO–Ukrajna Bizottság üléseinek feloldása volt. Dmitro Kuleba jelezte, jelenleg nincs napirenden semmilyen Ukrajnán belüli nemzeti autonómia kérdése, a kárpátaljai Beregszászi járás pedig nem volt semmilyen megállapodás tárgya. „Jelenleg egy olyan konkrét helyzettel van dolgunk, amikor ránk akarják kényszeríteni ezt a diskurzust: beszéljünk a magyar szeparatizmusról. Szeretnék most minden ukránhoz, bármilyen etnikai származású ukránhoz fordulni: az ukrán állam sem a magyar kisebbség képviselőit, sem a román, a lengyel vagy bármely más kisebbség képviselőit nem tartja szeparatistának. Egyek vagyunk önökkel, hazánk Ukrajna” – hangsúlyozta a tisztviselő hozzátéve, hogy „nem kell egymás ellen uszítani bennünket”.

Szijjártó: a magyar kormány kiáll a kárpátaljai magyarok mellett

A magyar kormány mindig ki fog állni a kárpátaljai magyarok mellett - emelte ki a külgazdasági és külügyminiszter pénteken a Facebook-oldalán. Szijjártó Péter azt írta: Dmitro Kuleba ukrán miniszterelnök-helyetessel legutóbbi budapesti látogatásakor korrekt tárgyalást folytattak, baráti hangnemben. Akkor is elmondta neki, hogy csak abban az esetben vonjuk vissza a miniszteri szintű NATO-Ukrajna ülések vétőzésát, ha a Kárpátalján élő magyarok visszakapják korábban elvett, az anyanyelvi oktatáshoz fűződő jogaikat. "A párbeszédre természetesen továbbra is készen állunk, várjuk a gazdasági, oktatási és kisebbségi vegyes bizottságok üléseit és reméljük, hogy közösen megoldásokat találunk a fennálló vitás kérdésekre" - fogalmazott Szijjártó Péter.

Tovább blokkolja Kijev NATO-tagságát a magyar kormány

Mindaddig fenntartjuk a miniszteri szintű NATO–Ukrajna ülések vétőzésát, ameddig a kárpátaljai magyarság vissza nem kapja korábban elvett jogait – közölte a 168 Óra érdeklődésére a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára. Potápi Árpádot azután nyilatkozta ezt, hogy kiderült, nem várható érdemi korrekció a sokat vitatott ukrán oktatási törvény ügyében. A kijevi kormány külügyminisztere egy pénteki tévéinterjúban azt mondta, nem fog további változtatásokat végrehajtani a 2017-ben elfogadott rendelkezésen a Magyarországgal való kompromisszum kedvéért. Dmitro Kuleba ugyanakkor jelezte, a Velencei Bizottság által javasolt módosítások megtörténtek.

„Elfogadhatatlan, hogy egy nemzeti kisebbséget megfosszanak az anyanyelvi oktatáshoz való jogától, ez gyakorlatilag a nemzeti közösség ellehetetlenítése” – fogalmazott Potápi. Egyúttal emlékeztett Szijjártó Péter nyilatkozatára, amelyben azt mondta, Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter legutóbbi budapesti látogatásakor korrekt és baráti hangnemben zajlottak a tárgyalások. „Mi őszintén bízunk abban, Ukrajna részéről az ígéreteket végre tették is követik és a két ország közötti vitás kérdések minél előbb megnyugtató módon rendeződnek” – zárta nyilatkozatát a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára.

Potápi: a közép-európai népek egyre inkább felismerik, hogy csak összefogással tudnak megkapaszkodni

A közép-európai népek egyre inkább felismerik, hogy csak összefogással, egymás segítségével bízva tudnak megkapaszkodni, és így tudnak majd a 21. század történelmi kihívásaira közösen válaszolni - mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára szerdán Horvátországban, a pulai haditengerészeti temetőben, az első világháborúban hősi halált halt magyar tengerészek emléknapján. Ünnepi beszédében emlékeztetett, hogy mai Petőfi híd lábánál korábban állt egy magyar tengerészeti emlékmű Budapesten, amely emlékmű a fiumei tornyot formázta. Ennél az emlékműnél tudtak évről évre megemlékezni a magyar katonák azokra a haditengerészekre, akik az első világháborúban, vagy azt megelőző időszakban áldozták életüket a hazáért. Mint mondta, ezt az emlékművet a kommunista hatalom lebontotta, és így nem volt hol fejet hajtani a következő évtizedekben. „2017 óta tudunk újra emlékezni, mert van egy olyan hely - a horvát barátainknak köszönhetően - ahol ezt meg tudjuk tenni” - hangsúlyozta.

Potápi Árpád János megköszönte a muravidéki magyarság kitartását

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára a nemzeti összetartozás éve alkalmából kedden, a szlovéniai Lendván megköszönte a muravidéki magyarság kitartását, hogy megőrizte kultúráját, nyelvét és ragaszkodását a magyarsághoz. Az államtitkár elmondta: „a 100 év legnagyobb eredménye az, hogy megmaradtunk magyarnak, hogy a Kárpát-medencében ma is a magyarság alkotja a legnagyobb nációt”. Kiemelte: köszönetet kell mondania az itteni magyarságnak, hogy a trianoni békeszerződés aláírása utáni 100 évben kitartottak, és a magyar kultúrát, identitást megőrizték. A megváltozott körülmények között is fejlesztették településeiket,

kulturális, oktatási, nemzeti identitást megerősítő intézményeiket. Mint mondta, az idén a koronavírus-járvány miatt több program elmarad, ezért az államtitkárság átcsoportosította forrásait, és 13 millió forinttal támogatja a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség Tanácsának (MMÖNK) kistelepülési programját. Az államtitkár találkozott a MMÖNK tagjaival, valamint a magyar intézmények és média vezetőivel, majd udvariassági látogatást tett Magyar Janeznél, Lendva polgármesterénél.